

Mida on saarel uut?

Ruhnu uus päästehoone, mille avamine toimub 13. juulil.

Foto: Heiki Kukk

Kui keegi tuttav küsib minu käest, üldiselt telefonitsi, et mis on saarel uudist, siis tavaliselt ei hakka ma midagi pikalt vastama, vaid kehitan mõttes õlgu, et üldiselt on kõik endistviisi.

Kui olen ise olnud näituseks nädala saarelt ära ja helistan, küsides, mis vahepeal toimunud on, siis ei jõua ära kuulata. Kui on tarvis kellelegi otsustajatest rääkida saare elust, siis võib pajatada pikalt, mida kõike veel tarvis on. Mida siis kirjutada Ruhnu Sõnumites saare rahvale ja ka kõikidele teistele, kes juhtuvad seda lugema?

Toetus laevatranspordile

2023. aastaks saime üsna hea kokkuleppe endise Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga Ruhnu laevatranspordi mures. Igal aastal on läbirääkimised andnud erinevaid tulemusi, kindlat korda ja reeglit ei ole. Sellel aastal saime päris hea lahenduse ja laevatranspordi toetatakse 60 000 euroga.

Saame tellida vastavalt vajadusele laev Amaliet Pärnu poolt, laev Pandat Saaremaa poolt. Veel on variant kasutada struktuuri loova riigi laevastiku abi, kui selline võimekus on tekkinud ja võimalused loodud. Ühesõnaga kõiki siin piirkonnas toimetavaid laevu.

Ruhnu vallal on selles protsessi mitu erinevat rolli täita: oleme

laeva tellijad, info edastajad elanikele ja laevale kauba broneerijad.

Kogukonnasaun töötab

Aasta alguses saime tööle kogukonnasauna. Eelmise (2022. a) aasta detsembris avasime Piiri munitsipaalnõukogu soklikorruusel kogukonnasauna.

Miks oli saarele vaja kogukonnasauna? Sotsiaaltöö nurga alt vaadates leidsime, et kõikidel elanikel ei ole kodus pesemisvõimalusi. Samuti on oluline mõelda sellele, et kogukonna eakamatel liikmetel võib tulevikus tekkida olukord, kus enam ei ole võimalik kodus hügieeni eest hoolitseda. Sealt edasi arvestasime asjaoluga, et paljudel inimestel ei ole koduses majapidamises sauna ja kui ka on, siis on need rohkem suvesaunad, mille talvisel ajal kuumaks kütmine on ajamahu- kas, kulub palju küttepuid ning siis istud ihuüksinda saunalaval.

Tänaseks on saun saanud oma kindla kasutajaskonna. Inimesed tunnevad mõnu heast seltskonnast, mõnusast saunast. Naised katsetavad erinevaid aroomiõlisid, kehakoorigeid. Meestel on seevastu meestejutud. Peetud on ka mõni sünnipäevapidu.

Välja on kujunenud kindlad saunapäevad, kellaajad ja ka saunahaju kütjad, koristaja. Kindlasti läheb veel aega mõningate kokkulepete paika loksuta-

miseks. Kuna maja II korrusel elab perekond, siis soklikorruusel kasutamine peab olema sealsete elanikega arvestav.

Natukene statistikat ajaloo tarbeks:

9. - 31. detsember külastas kogukonnasauna kaheksal saunapäeval kokku 60 inimest.

1. - 31. jaanuar 70 inimest.

1. - 28. veebruar 72 inimest.

Saun töötab isemajandamise põhimõttel, kus teenitud tuludega kaetakse jooksvad kulud: elekter, vesi, koristamine.

Kuidas töötab saun suvekuudel, seda näitab aeg.

Rahvamaja leiab kasutust

Ei ole vähetähtis rääkida rahvamaja edasisest käekäigust. Oleme harjunud ütleva rahvamaja meie väikese kogukonnajamaja kohta võib-olla seetõttu, et sinna mahub korraga tõesti natuke üle poole saare elanikest.

Maja oli kõõgis lekkinud vee- toru tõttu päris pikalt kasutusest väljas. Nüüd on see mure lahendatud ja maja on leidnud päris sagedast kasutust. Jõudu tuleb soovida MTÜ Ruhnu Kultuuriruumile, kellele on järgmiseks viieks aastaks lepinguga antud

Piiri munitsipaalnõukogu – II korrusel elanikud ja I korrusel kogukonnasaun.

Foto: Tiina Allik

kohustus korraldada ning arendada Ruhnu kultuuriüritusi.

Vähesed ruhnlastel mäletavad ja teavad neid aegu, kui elektrit anti jaopärast. Ja ka neid aegu, kui katkestusi oli sagedasti. Kuna pikaaegsete elektrikatkestuste vältimise teema, eriti saartel ja sh väikesaartel on riiklikult tähtsaks peetud, taotles ka Ruhnu Vallavalitsus rahastust elektrikatkestuste korral varugeneraatorite soetamiseks. Nüüd on Ruhnu vallas, koolimajas, rahvamajas, tanklas, veepumplas ja kanalisatsiooni überpumpplates eraldi kilbid generaatorite ühendamiseks. Samuti on saarel varuks diisलगeneraatorid pikaajaliste katkestuste puhuks. Generaatorid on kuni 13 kVA võimsusega.

Turvalisem Ruhnu

Ka sellel suvel näeb muudatusi külapildis. Esiteks valmib Riigi Kinnisvara AS poolt rajatav Politsei- ja Piirivalveameti ja Päästameti ühishoone küla alguses. Hoone avab palju uusi võimalusi kohalikele vabatahtlikele päästjatele tegevuste läbiviimiseks ja turvalisema Ruhnu loomiseks. Seda kõike saab näha maja avamisel 13. juulil, kuhu kõik on oodatud.

Sama hoone kõrvale rajab Ruhnu Vallavalitsus koos Riigi Tugiteenuste Keskuse rahastusega kiirabikeskuse. Vanast tuletõrjegaraažist renoveerime ruumid patsiendi vastuvõtuks, olmeruumid kiirabitõõtjatele ning sooja garaaži uuele kiirabi autole.

Visioon küla alguses olevast turvanurgast on saamas reaalsuseks.

Kui Ruhnu tuletorn oli aastake tellingutes, siis järgmine selline

objekt on Ruhnu Püha Magdaleena koguduse kirik. Ruhnus on nimelt kaks kirikut ja 1912. aastal ehitatud uus kirik on hetkel halvemas seisus kui 1644. aastal rajatud puukirik.

Uue kiriku torni hakkab suvel renoveerima ruhnlastele juba tuttav tuletorni renoveerija Aivo Raud oma ettevõttega. See on kaheaastane projekt, millest lähemalt kirjutab juba kogudus ise.

Pinged lennunduses

Ma arvan, et kõik saare elanikud tunnetasid tänavusel lennutranspordi hooajal mõningasi pingeid. Selle talve ilmad ei soosinud lendamist, oli ka tehnilisi rikkeid.

Kõige suurem põhjus loomulikult meie päästehoone ehitajate liikumise vajadus. Kui lennud jäävad ära, hakkavad vajadused kuhjuma ja paradoksaalsel kombel ka kaduma.

Kui broneeritud ajal lennata ei saa, kaob vajadus üleüldse minna ja teisalt kuhjub postipakke mitusada kg. Järeldada võib seda, et kui ületalve elab saarel ca 80-85 inimest (kohalikud inimesed ja ehitusmehed), nagu see sel sügis-talv-kevel on olnud, ei kata lennugraafik püsielanike liikumise vajadusi.

Kindlasti tuleb selle teemaga edasi minna ja leida paindlik lahendus lennuhooaja kriiside puhul. Näiteks – ehk võiks nädalase isoleerituse puhul saare poole liikuda mingisugunegi veealus, kui ilmaolud lubavad. Kurisoosee näitena saab tuua 2022. aasta jõuluaega, kui poekaup tuli saarele Kihnu kauplusest, kuna sealpoolt liikus kohalik väike laev.

Ruhnu vallavalitsus

Ruhnu tulevane kiirabikeskus.

Foto: Meelis Peet

Rahvamaja köögi põrand peale veekahjustust.

FOTO: Andre Nõu

Ruhnu kogukonnasaun.

FOTOD: Andre Nõu